

Wpływ formy użytkowania na ostożową funkcję lasów dębowych dla ptaków lęgowych w Karpatach Zachodnich

Peter Lešo¹, Rudolf Kropil¹, Łukasz Kajtoch²

1. Katedra aplikowanej zoologii a manażmentu zveri, Lesníckej fakulty, Technickej univerzity vo Zvolene
T. G. Masaryka 20, 96053 Zvolen, Słowacja
2. Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk
ul. Sławkowska 17, 31-016 Kraków
E-mail: lukasz.kajtoch@gmail.com

Stopień wpływu gospodarki leśnej na skład i strukturę zespołów ptaków zależy od zastosowanego systemu gospodarowania mogącego powodować fragmentację i homogenizację siedlisk i niedobór drewna martwych drzew. Ptaki uznawane są za dobry obiekt do szacowania wpływu gospodarki leśnej na bioróżnorodność. W prezentowanej pracy zbadano zespoły ptaków lęgowych w dojrzałych lasach dębowych z udziałem buka w Karpatach Zachodnich (Słowacja, Polska, 2018). Porównanie awifauny między rezerwatami przyrody (N = 40) i drzewostanami gospodarowanymi w sposób zbliżony do naturalnego (skrócona rębnia częściowa) (N = 60) wykazało, że ogólna różnorodność ptaków była podobna i zależała od lokalizacji geograficznej, heterogeniczności siedlisk oraz intensywności gospodarki leśnej. Z kolei gatunki wymienione w dyrektywie ptasiej Unii Europejskiej (dzięcioły i muchołówki), występowały głównie w rezerwach, a ich różnorodność silnie zależała od obecności starych drzew, miąższości drewna martwych drzew, topografii i heterogeniczności siedlisk. W rezerwach dominowały dziuplaki i owadożerne, podczas gdy w drzewostanach gospodarczych ptaki wszystkożerne oraz gniazdujące poza dziuplami. Podsumowując – dojrzałe lasy dębowo-bukowe w Karpatach (zarówno chronione jak i gospodarcze) są ostożą dużej różnorodności ptaków leśnych. Dowodzi to, że system rębni częściowych jest odpowiednią metodą gospodarowania lasami dębowymi w Karpatach. Jednak dla skutecznej ochrony rzadkich i wyspecjalizowanych gatunków (związanych z drewnem martwych drzew) niezbędna jest ochrona ścisła dojrzałych drzewostanów.